

Kapsayıcı ve etkin yargı meslek kuruluşu yapısı

© 25 Ekim 2022, 06:10

Hakimlerin ve savcılarının meslek kuruluşu olmakla alakası olmayan Hakimler ve Savcılar Kurulu'nun (HSK) Yargıtay'a seçtiği 10 yeni üyeyi siyasetlerin aralarında paylaşmış oldukları haberlerini öğrenerek okuduğumuz bu günlerde, sanayi ve ticaret odaları ile irili ufaklı her ildeki barok blok liste usulü seçimler yapılmakta. Pek çoğunda kaybeden listedekiler, yönetimden tümden dışlanacaklar. Önceki seçimlerde 45 binden fazla avukatı olan İstanbul Barosu'nda 8 bin küsur oy alan liste tek başına seçimi kazanmıştı. Kanunen üye olmak ve aidat ödemek zorunda olduğu halde yönetimden dışlanan kesimin haklı direnci karşısında bu yarı resmî meslek kuruluşlarını yönetmek zorlaşmış etkisizleşiyor.

Bazı illerde toplam üye sayısı 40 kişiye kadar düşen, bazı illerde ise 50 bini aşan bu kurumların Ankara'daki merkezi birlik yönetimlerinde temsilinde de büyük haksızlıklar var. Günümüzün iletişim ve ulaşım şartlarında bir ucubeye dönüşmüş olup küçük illere çok, büyük illere az delegelik tanıyan sözde kurultay sistemi, tabandaki üyelerin iradesini daha en başında içmiş ediyor, bu kurumları meslek kuruluşu olmaktan çıkararak siyasetin arka bahçesi haline getiriyor,

Meslek kuruluşlarının irili ufaklı her ilde kurulmaları, mesleğin gelişimini, üyelerin etik ve disiplinini, meslek mensuplarının menfaatlerini yakın ilgilendirmenin yanı sıra mesleki sorunlarının tespiti ve takibi ile kıt kaynakların paylaşılması gibi konularda ilden ile devasa farklılıklar ortaya çıkarıyor. Farklı yorum ve uygulamaları yeknesak hale getirmekle de merkezdeki birlikler uğraşiyor. 50 binden fazla avukat üyesi olan İstanbul Barosu'nda meslek etiğini ve disiplinini sağlamak imkânsız iken, neredeyse bütün üyeleri yönetimde olan 40-50 avukata sahip küçük bir ilin barosuna disiplin şikâyeti yapmayı düşünmek bile gülünç.

Geniş bozkırlarda kurultay kültürü geliştirerek doğal bir özgürlükçü demokratik yönetim sistemi oluşturmuş olan Türk milletinin torunları, nasıl olmuş da blok liste seçimler ve ucube delegelik yoluyla kurultay sistemini çirkin bir oligarşik yönetime dönüştürmüş anlamak mümkün değil! Atalarımızın doğru izinden giderek en başta yargısal meslek kuruluşlarında çok daha ileri bir demokratik yönetim sistemi geliştirmek zorundayız. "Küçülterek böl ve ele geçir" imkânı veren cüzi üye sayılı barolar gibi durumlardan sakınmalı, meslek kuruluşlarının yönetilebilir optimum büyüklükte olmasını sağlamalı, en az 800 veya 1.000 üyeye sahip olmak gibi şartlar koymalıyız. Yargısal meslek kuruluşlarını ise Türkiye'nin mahkeme yapılanmasına, bölge adliye mahkemelerine uyarlı olarak yapılandırmalıyız.

Meslek kuruluşlarının yönetiminde, başkanın ve diğer yöneticilerin üyelerin kahir çoğunluğunu temsil ederken, marjinaler de dahil her farklı görüşün yönetimde temsil edilmesini sağlayacak ileri bir seçim sistemi geliştirmeliyiz. Birlikleri icra kuruluşu olmaktan çıkarıp üyelerin tamamı temsil eden temsil kuruluşları haline getirmeli, icra işlevini ise bölge kuruluşlarına bırakmalıyız. Birliğin başkanını ve yönetim kurulunu, kurultay kültürümüze uygun olarak bölge başkanlarından oluşturmalı, böylelikle tabanı tavana taşımalı, başkanı özellikle farklı düşünenler ile birlikte çalışmaya ve uzlaşmaya zorlamalı, karşıtları da yönetime katmalı ve seslerinin duyulmasını sağlamalıyız.

Diğerlerinden farklı olarak yargısal meslek kuruluşlarına hukukun üstünlüğünü, yargı bağımsızlığını ve hâkim teminatlarını koruyabilecekleri imkânları, görevi ve yetkiyi vermeliyiz. Siyasilerden, iç ve dış güç odaklarından tam bağımsızlıklarını güvenceye alarak, onları demokrasinin teminatı haline getirmeliyiz. İşte o zaman toplumsal uzlaşmanın ve farklılıklardan zenginleşme yaratmanın kapılarını aralayabiliriz.